

VIREOLET

SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

EL MIRALL

per APA

La Lluïsa era irascible. La seva mare prou li feia veure lo lleig i antipàtic que és l'enfadarse, però era debades. La Lluïsa no es corregia.

Un dia estava asseguda prop d'una tauleta al cim de la qual hi havia un gerret amb flors. Tot jugant, la seua germaneta el va fer caure i el trencà. La Lluïsa va enfurismar-se...

...i aviat la indignació s'acresqué tant i tant, que estava desconeguda. Les venes del front se li inflaren; devingué congestionada, i amb la fesomia completament trasbalsada.

En el paroxisme del seu furor, no s'accontentà de dir paraulades, sinó que s'esbrava llençant el llibre que llegia, i engegant-ho tot per ací i per allà.

No cal dir que, sota la pressió de la ira, no semblava pas la mateixa. La seva cara es desdibuixava tant, que hom hauria presa la Lluïsa per una nena lletja.

Comparegué amant la seva mare amb un mirall a la mà que li va posar davant de la cara. La noia queda espantada en veure la seva pròpia fesomia.

Comprenent el seu mal procedir, anà minvant la seva fúria i acabà per plorar amargament. — Ja veus — li digué la mamà — si n'és d'espantosa i de lletja la iral

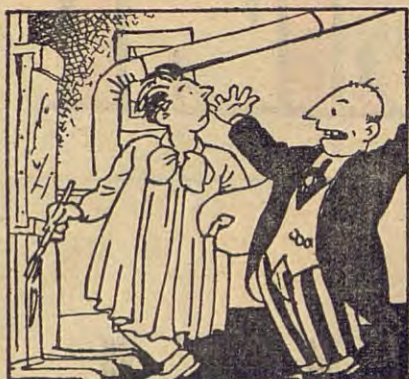
Si t'hi acostumessis, també el teu rostre s'aniria habituant a aquestes ganyotes que ella et fa fer, i aviat desapareixerien tots els teus naturals encants.

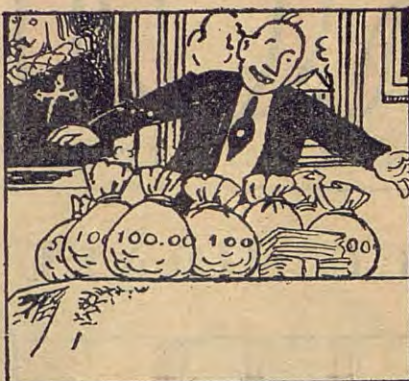
La Lluïsa, aleshores, veié ben clar el mal a què podia conduir-la el seu caràcter, i agenollant-se als peus de la seva mamà li prometé que sabia aprofitar la lliçó. I ho va complir.

Una imitació frapant

per MIRET

Al senyor Bonaventura li agrada molt la pintura

Entre artistes fa un concurs per premiar els mèrits llurs

De tot arreu van venir «artistassos» a desdir

Un fa retrats al revés i s'assemblen d'allò més

Amb la cua d'una vaca altre pinta una barraca

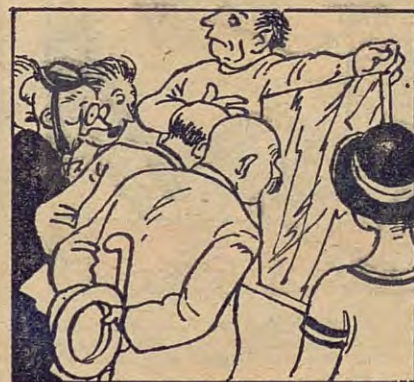
També vingué mant artista de tendència futurista

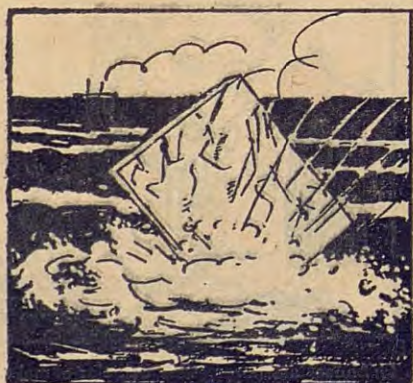
I una pintora: la Lola que, cal dir-ho, es pinta sola

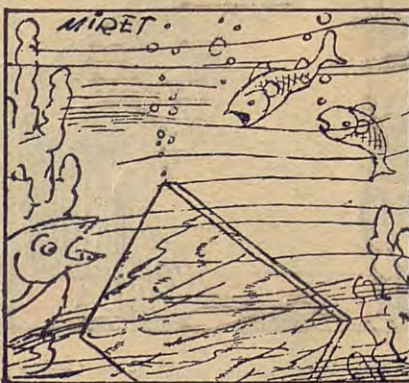
Damunt d'una fusta plana pinta marbre en Tarambana

I diu: Senyors, he alterat les lleis de la gravetat:

El mar no deixa passar la fusta i la fa surar

Les meves imitacions les creu pedra i van al fons

D. Ventura, entusiasmat el gran premi li ha donat

Una visita a l'oncle Ramon

La meva germana Rosa i jo ens varem posar molt contents quan el papà ens digué:

— Que us agradarià anar a Girona? Apa, que l'oncle Ramon us convida!

Nosaltres no coneixíem a l'oncle Ramon; no l'havíem vist mai. Recordo que en rebre's a casa la seva carta, el papà va dir a la mamà:

— Oi que sembla extrany del teu germà Ramon? Tan avar com és!

La Rosa ignoraria el que volia dir «avar» però li féu tanta gràcia la paraula (i!) que esclatà a riure.

— I ara! Aquesta criatura sembla que no estigui bé del cap — exclamà la mamà un bon xic avinagrada, al mateix temps que li donava una forta clatellada, obligant-la a ficar el nas dins el plat de sopa bullent.

Després de molt enraonar, el viatge fou senyalat pel proper dissabte.

Tan bon punt varem rebre la notícia, la Rosa i jo començarem a fer preparatius. Fins aleshores sols havíem viatjat en tramvia; el més lluny a la Riera de Magòria. Ara anàvem a viatjar de debò; en tren!

Jo vaig comprar-me un quadern per escriure-hi les meves observacions sobre tot el que anava a veure i principalment sobre els costums de Girona; sempre m'ha agradat observar. La Rosa, en canvi; tot el que queia en les seves mans — un trocet de sabó perfumat, una capseta, un VIROLET atrassat, un llaç — ho amuntegava a un recó de l'arcova.

— I tot això per què ho arplegues? — li preguntava jo.
— Per posar-ho a la maleta — responia ella amb un aire important.

Per fi arribà el dissabte, dia assenyalat pel viatge... perquè els bitllets són més econòmics. La Rosa i jo ens varem llevar a dos quarts de cinc del matí. Encara era fosc però no teníem gens de son; la mamà en tenia més que nosaltres. Un cop va estar llesta i carregada amb la caixa de l'ensaimada de Mallorca — regal per l'oncle Ramon — ens portà al centre de recaders del carrer de...

A aquella hora del matí la ciutat era deserta; semblava que s'hagués mort tothom. Aquesta observació la vaig apuntar en el meu quadern.

Un cop al centre de recaders.

— Què és aquí el recader de Girona? — preguntà la mamà.
— Servidor! — va respondre una veu sota un munt de cistells — què desitjava?

— Desitjava saber que em faria pagar de portar a Girona aquesta ensaimada i els dos nens. Aleshores el munt de cistells es bellugà — talment un penjarrobes vivent — i s'acostà a nosaltres.

— De l'ensaimada una *pela*; — digué — de les criatures, cinc cada una.

La mamà ho va trobar massa car però per fi es varen entendre. El recader, tot posantse a sobre la caixa de l'ensaimada i, a més a més, una gàbia amb un ocell a dintre, va haver de sentir un grapat d'advertències per evitar que caiguéssim a la via i el tren no ens passés per sobre.

Admirats com estavem dels equilibris que feia el recader, carregat de paquets fins a les dents, no ens fixarem que la mamà ens petonejava i ens deia «adéu».

Apal no us encanteu; aneu davant — ens digué el recader. Sortírem cap a l'estació de França. La Rosa sentia neguit per l'ocell, pobra bèstia! «Pii, pii»; semblava que patia.

— Que vol que li porti la gàbia? — digué sense poder resistir més.

— Vinga.

El recader s'ajupí i la Rosa prengué la gàbia. Aleshores jo vaig volguer ésser útil també; anava l'home tan carregat... Encara no havia obert la boca que ja em penjava un cistell a cada braç. Ba, no pesaven gens.

No pesaven gens! Al cap d'un moment em varen semblar de ferro macís i quan arribàrem a l'estació ni podia amb els cistells ni amb la meva ànima, Renoi com suava!

L'estació de França era plena de gent. Potser ja no quedaven bitllets! Aquesta preocupació a la Rosa i a mí ens donà molt de neguit. El recader, però, semblava tan tranquil, es descarregà de tots els cistells, caixes i paquets — total 18 — i disposant-los en rotllo ens ficà a dintre a la Rosa i a mí.

— No us mougeu d'aquí i teniu compte dels lladregots.
L'home se n'anà a treure els bitllets per nosaltres. Ja podia anar-hi tranquil, ja, que si venien lladregots la Rosa i jo en donàvem compte.

Passava el temps, el recader no tornava. S'haurien acabat els bitllets? Mentre tant la Rosa es fixà que un dels cistells deixava al descobert una capseta molt bufona. Ficà el dit; no s'ho pensava tan fàcil però és el fet que la tapa cedi... Bombons!!! I mentre jo vigilava si venien lladregots... i el recader, la meva germana s'omplí totes les butxaques de lleminadures.

Per fi aparegué el nostre home pressós i sudorós. Prengué els divuit paquets, ens prengué a nosaltres i apal cap a dins!

Al moment d'entrar a l'andèrron arribava una gran maquinassa; arribava tota negra, calenta, cansada, sudorosa. La Rosa i jo ens aturàrem a contemplar-la amb admiració i temor...

Però... on era el recader? Al nostre entorn la gent era desconeguda i corria, corria, com si anés a apagar un incendi. De sobte una gran senyora que passà a cridant: «Mosso, mosso, si no'm porta el lloro crido a un guàrdia!» donà tal empenya a la meva germana que la féu caure.

La Rosa començà a plorar. Jo també. Tots dos cridàvem a la mamà i al papà. Un policia ens digué que anéssim a plorar a un altre lloc que allí destorbàvem el pas.

Es sentí una campana, un xiulet; xiulà també una màquina. El tren marxava!

De sobte, vermell i disparat com un coet, aparegué el recader, ens agafà amb un grapat, un a cada mà, com si fóssim paquets i ens llençà dins del furgó de cua. Nosaltres estàvem espantats i ploràvem més fort que mai.

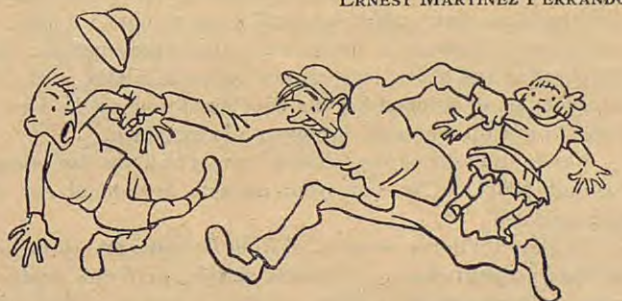
— Això de tenir fills... digué l'home del furgó.

— Fills! si fossin fills ja els hauria posat les galtes com pebrots — cridà el recader exasperat, esguardant-nos amb ulls amenaçadors.

El recader, sense paquets a sobre, em va semblar un home com qualsevol altre, o millor dit, un home francament anti-pàtic.

Però, en fi, no em queda espai; ja et contaré, lector, en el número vinent qui era l'oncle Ramon de Girona i les grans desventures que a la meva germana Rosa i a mí ens varen passar a casa seva.

ERNEST MARTINEZ FERRANDO

L'AU o les aventures d'un aprenent de pilot, per CARLES SOLDEVILA

(Contiuació)

— Ja tenim teca! — va exclamar joiosament en tornar al costat del seu amic, arrogegant la seva víctima. Tots dos varen plomar-la amb trassa, tal com havien fet tantes vegades sota el domini dels [pouitxes i, després de menjar fins a sadollar-se'n, tallaren unes llesques de carn per dur-les com a proveïment en la caminada que havien d'empendre.

Marxaren durant quatre dies, descansant només les hores indispensables. L'escassetat de l'aigua no els féu

els advertien que tornaven a atancar-se a les primeres estribacions del món civilitzat. Çà i là veien petites feixes de conreu; una arada immobilitzada en un solc; una cinia, giravoltant amb una alegre fressa d'aigua i un grinyol d'engrenatges mal untats... No trigaren a topar un home que, de moment, va posar-se en guàrdia. La indumentària dels dos catalans, per bé que no fos idèntica a la dels que havien estat llurs amos, no era apropòsit per inspirar confiança al primer cop d'ull. Però, els braços enlaire, en mal espanyol, els dos nois deïen paraules d'amistat. Bastava mirar un minut llurs rostres colrats pel sol i per les ventades, per copsar-hi els trets d'una raça noble.

La malfiança del crioll cedí deseguida. Tot caminant cap el caseriu escoltà la història dels dos catalans. Quan, de passada, Lau al·ludí la desgraciada fi de Goisueta, el crioll va exclamar-se ple d'una emoció violenta:

— Vosaltres, heu vist l'assassinat del meu germà, de Xavier Goisueta?

— Vosaltres, heu vist l'assassinat del meu germà, de Xavier Goisueta?

Fins a aquell moment l'home s'havia mostrat amable i benevolent; des d'aleshores va esdevenir efusiu. Els obligà a contar fil per randa tot el que havia dit el seu germà en la breu avinentesa que tingué de parlar-los.

— Jo he estat més sotróts que ell — va mormolar com a comentari. — Els indis em varen deixar per mort i això em va salvar. Pobre germà! Era el millor genet de la pampa, ho podeu creure. I valent! Un Goisueta dels bons...

Saber que el seu germà havia caigut altivolament, després d'un prodigi d'audàcia i de destresa, semblava transformar la seva dolor en una mena d'orgull ombrívol.

— Algun dia ens la pagaran! — deïa senyalant amb el puny clos, la plana dels pouitxes, la llunyarà d'on venien els dos catalans.

Lau i el Roig començaven a comprendre quina mena d'odi, nodrit per mil assassinats i robatoris, separava les dues races en aquelles regions fronterisses. S'acostaven al poblet, cenyit tot ell per unes sòlides estacades que, vingut el moment, deurien esdevenir elements de defensa contra l'enemic secular.

Entraren a la casa dels Goisuetes. Era tota de pedra i destacava amb una mena de senyoria entre les altres fetes de fang i de fusta. Pel seu estil es veia que havia estat construïda per algun magnat, a començaments de segle. Tenia una porta gran, com per entrar-hi en carrossa; un pati esbarjós voltat de porxades, reixes de ferro en tots els forats i finestres.

Després de tants mesos de no veure un edifici, el casalot dels Goisuetes va semblar-los un palau als dos fugitius. Les taules i els armaris, les cadires i els llits els enternien. Comprenent que llur fadiga era immensa, no els varen entretenir gaire amb presentacions i cerimònies. Varen parlar un moment amb la mare, una vella viscaïna que servava un posat orgullós, malgrat els seus setanta anys i que demanava notí-

patir tant com en les primeres etapes. A la cinquena jornada, varen fer una descoberta que, malgrat el cansament, els féu saltar i ballar d'alegria.

Entre les herbes, descobriren una llarga tanca construïda amb fustes tot just pulides. Eren a una devesa! Eren a una «estància»!

No en veïen sinó aquella tanca interminable; ni un home, ni un animal domèstic, ni la teulada d'una casa... Aquelles branques mal junyides defensant una vasta extensió de plana eren tanmateix prou eloqüents per desvetllar en l'ànima dels dos catalans la idea d'haver entrat en contacte amb un principi de civilització.

Varen saltar la tanca i varen caminar dues hores sense trobar ànima viva. El Roig començava ja a fer el plaga.

— No sé per què tanquen... No els fugirà pas el bestiar que hem trobat fins ara. Podien estalviar tot aquest bé de Déu de fusta que han dut de qui sap on.

Una cinquantena de vaques que pasturaven darrera un turronet, va aturar en sec les divagacions del Roig. Les bèsties no revelaren una extraordinària sorpresa davant la brusca aparició dels dos expedicionaris; els varen guaitar una estona amb llurs mirades extàtiques i inexpressives i varen seguir rosegant l'herba amb una tranquil·la indiferència.

En Lau i el Roig segurament s'havien commogut més que no les vaques. Cap dels dos era prou coneixedor de la història natural o de la història a seques per saber que aquelles bèsties, baldament nascudes a Amèrica, eren descendents d'Europa; no obstant, llur aparició en la planura els féu recordar més vivament la fesomia dels paisatges nadius. Ah; les parelles que treïen les barques sobre la platja i les que llauraven en el quintar! En tots aquests mesos no hi havien pensat i ara tot d'una els tornaven a la memòria.

Varen apressar el pas talment com si la fi de llur viatge fos molt pròxima. No s'erraven; aquesta vegada el cor els deïa veritat.

Un parell d'hores després, el Roig llençava un crit de joia albirant un petit caseriu d'aspecte simple, però que evidentment no pertanyia als pouitxes ni als iakanatxes. Mil detalls

cies del seu fill mort sense perdre la seva dignitat; varen menjar carn rostida i verdures, com feia temps que no les tastaven i finalment, varen jeure en un llit amb llençols i flas-sades...

Quina delícia! No varen poder-la' assaborir gaire estona perquè el son els vencé aviat. Dormiren deu hores de car-rera.

L'endemà, en llevar-se, trobaren vestits per substituir els pellingots que duïen en el captiveri. Trobaren sabó per rentar-se com Déu mana; trobaren tisores per tallar-se els cabells, navalles per afaitar-se... Aleshores que entraren al menjador per dinar amb llurs hostes, no semblaven pas els mateixos que havien arribat unes hores abans. Lau, sobretot, que durant el mesos de vida salvatge havia acabat de formar-se, tenia un bell aspecte baronívol que va impressionar favorablement a la mare de Goisueta, endolcint el to de la seva veu i la sequedat de les seves maneres. Cal dir que en aquell temps, les poques dones d'origen europeu que havien seguit llurs marits o llurs fills a Amèrica, es consideraven com una veritable aristocràcia.

— Què penseu fer? — va demanar Goisueta afectuosament a En Lau. — Si, per atzar, voleu restar aquí us ofereixo feina i estatge. No us queixareu de mí, us ho prometo. Essent catalans, no cal dir que sereu treballadors... La vida és una mica dura, perquè el veinatge dels indis no és cap diversió.. però, podreu fer-hi una fortuneta...

Lau i el Roig varen mirar-se, de fet, no havien pensat en què volien fer, ni cap a on volien tirar. Fins aquell moment la idea de fugir de mans dels poiutxes, havia estat prou obsessió per no deixar-los pensar en cap projecte concret.

Déu i hem tingut la sort de venir a raure a la vostra casa i de sentir l'afalac d'una hospitalitat immerescuda...

— Psit!... va fer Goisueta. Tothom que truca a la nostra porta en sò de pau hi troba bona acullida. No hauriem d'ésser hospitalaris amb vosaltres que heu escoltat les darreres paraules del nostre Xavier?... Però seguiu... Us he interromput.

— Només volia dir-vos que sense tenir cap propòsit decidit, sentim la necessitat d'anar cap a Bons Aires...

— I després cap a Catalunya, ja ho veig — saltà la mare Goisueta.

Els dos xicots es tornaren a esguardar. Havien perdut l'esma de pensar en la possibilitat d'un retorn a la pàtria i ara els sobtava extraordinàriament de sentir que algú en parlés com d'una cosa faedora.

— Potser sí, potser sí — sospirà el Roig que poc segur del seu castellà, no gosava intervenir gaire en la conversa. — Fóra tan hò de trobar-nos altra cop a casa, entre gent del nostre braç!

— Ja veig, va fer la mare Goisueta, que heu perdut l'afició a la mar després de la desgràcia que heu tingut en el primer viatge.

— Aixó sí que no! — va exclamar-se Lau plé de joiosa energia. No em falten gaires llegües de navegació per arribar a ésser un pilot complert. I les vull fer! Les vull fer! Si sabessiu l'afany de córrer món que m'ha deixat aquesta primera aventura, a pesar de les hores de desesperació que hi hem passat!

— Son de bon temps! — va dir la vella Goisueta, endavi-

nant la força i la decisió que s'amagava sota el fi semblant d'aquell minyó colrat pel sol i les ventades del sur.

— De més a més, tinc una ansia vivíssima per esbrinar la sort dels meus companys del «Maria-Eugènia». El vaixell va desaparèixer de la badia de la Fam... No sabem res més. Hem d'anar a Bons Aires.

Des d'aquell moment, el seu determini fou pres. Els Goisueta amb infadigable generositat, els aparellaren per al llarg viatge a través de planúries despoblades o, cosa pitjor, poblades per tribus perilloses. Aconseguiren també que no marxessin sols, sinó amb un grup nombrós de criolls que havien de fer el mateix camí.

Partiren un matí d'agost, ben embolicats amb el poncho per defensar-se del fred que era força viu encara, sobre uns fins cavallets coratjosos, ensellats a la moda espanyola.

De tota manera, Lau sentí instantàniament que romandre en aquell poblet, no era cosa que pogués satisfer-los. L'em-branzida que havien pres en començar la fuga no podia deixar-los tan aprop de llurs antics senyors. No un sentiment de por, sinó un desig d'experimentar la realitat de llur deslliurança els induïa a seguir endavant, a correr més terra...

— Gràcies, senyor va fer en Lau amb un amable somris. Si he de parlar francament us diré que ni el meu company ni jo hem format fins ara cap projecte. Hem fugit a la bona de

(Continuarà)

Gran Concurs de Quartetes il·lustrades

N.º 77. — EMILI GRAU

Totes les coses antigues em tenen a mi encisat i recorro les botigues que tenim a la ciutat.

N.º 78. — CARLES FOLCRÀ

Em plauria ésser pintor per poder anà a pintar a la casa d'un senyor que té una torre a Gava.

N.º 79. — JORDI BONET

M'agraden les nits de lluna per poder-me inspirar i també m'agraden força sardines i bacallà.

N.º 80. — LLUIS PUIG

Llevar-me ben demati per a la classe assistir i posar-me a estudiar perquè suspens no em puguin dar

N.º 81. — MIQUEL PÉREZ

Per a passar bé l'estona i un rató ben discret em plau mirà una persona dibuixada d'en Cornet.

N.º 82. — JORDI BONET

M'agrada passar l'estona a la voreta del mar prò scmpre ve una persona que a mi em vol capbuçar.

N.º 83. — EURÍPIDES CAVEDE

Ço que prefereixo fer i puc dir-ho sens cap dubte és pujar, si així pot ésser, la muntanya més abrupte.

N.º 84. — MARIA CASTAN

A mi em plau el rentar plats quan els han llepat els gats; doncs així a raig d'aixeta queda la aixeta neta.

N.º 85. — MARTÍ JULIOL

L'art de la música és el que em plau més si tingués diners tots els hi donaria.

N.º 86. — JOAN PAGES

A mi em plau el navegar amb una barca bufona sense por d'embarancar per davant de Badalona.

N.º 87. — DELFI RIBAS

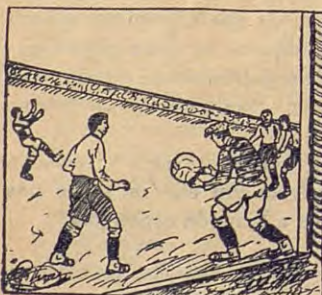
Em plau fer de jardiner i cuidar força les flors; i com que les rego bé se'm tornen de color d'or.

N.º 88. — JOAN ANYANYOS

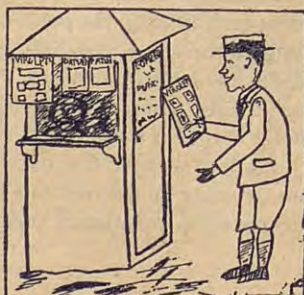
M'agrada a mi patinar per ésser un esport divertit; prò si et poses a badar pots sortir amb el cap partit,

N.º 89. — RAMON VIVER

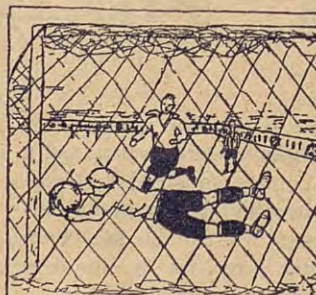
A mi m'agrada l'estiu perquè puc anar a xutar estar-me ben lluny del mestre i no tinc d'estudiar.

N.º 90. — MARCELÍ GARRETA

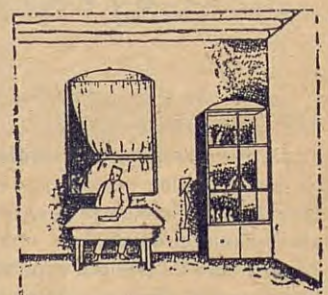
A mi m'agrada llegir el simpàtic VIROLET per fer-me un panxo de riure, amb els ninots d'en Cornet.

N.º 91. — JOSEP ROS

D'un «plongeon» o una estirada parà un xut arrant de pal és lo que a mi més m'agrada, sobretot si no em faig mal.

N.º 92. — ARTUR TORRES

A mi em plau l'estudiar i jo tinc de dir també que tinc ganes d'arribar a ésser un home de bé.

Rodolins incomplets

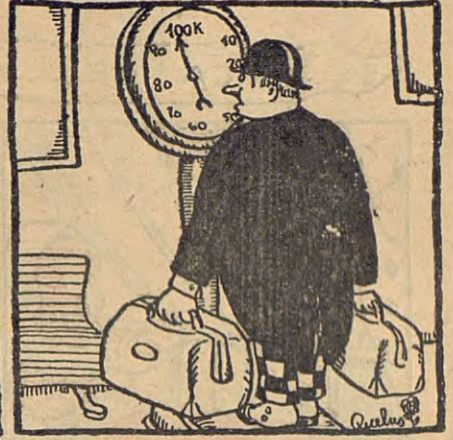
Quatre dies a fora

Per a veure si millora

Quatre dies hi passava

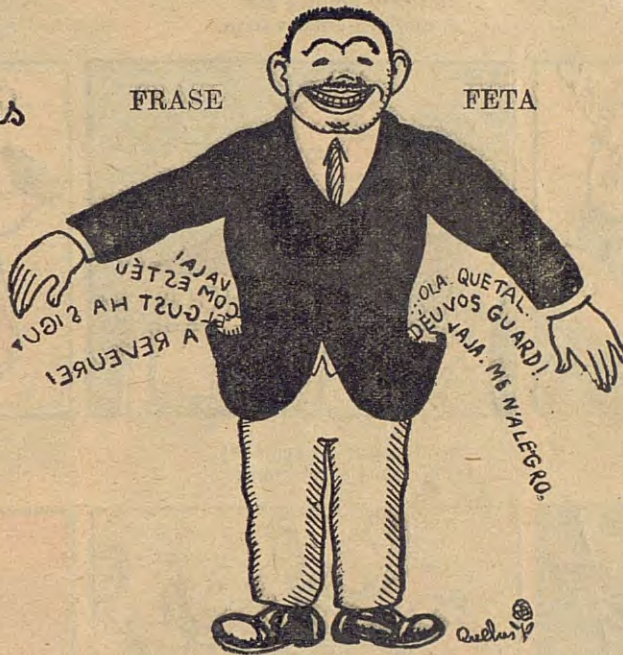
I diu tot marvellat

JEROGLÍFIC

FRASE

FETA

Solucions al número passat

Rodolins inc mplets: 1 Anant a càl advocat en Sire, ha ensopegat. — 2 Per saber què cosa era ha mirat cap endarrera. — 3 I ha collit, o dolç encant! un magnífic diamant. — Frase feta: Portar el timó. — Jeroglífic: El pitjor corc és el que rosega els arbres per dintre. — Entreteniment: Un saler.

ENTRETENIMENT

90 08
16 07
110 06
40 12 05 13 44
15 17 16 2 3
18 21

19 30

20 29

26 28

24 23
26 26
25 26

Unir els punts per ordre de numeració sempre en línia recta encara que's passi per sobre d'altres punts o dues vegades pel mateix lloc.

Un ase del Senegal

(tot depèn com un s'ho agafa)

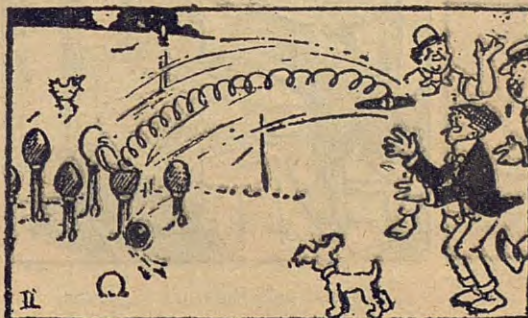
arreglant-lo tal com cal

pot semblar una girafa.
(De Le Petit Illustré)

Un esport bastant distret

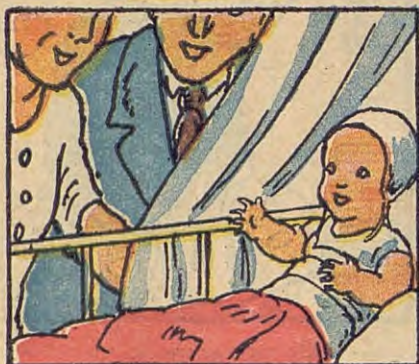

que permet guanyar un puret.

(Del Chips)

(Primera part)

LAUCA DEL NOI BO I DEL NOI DOLENT

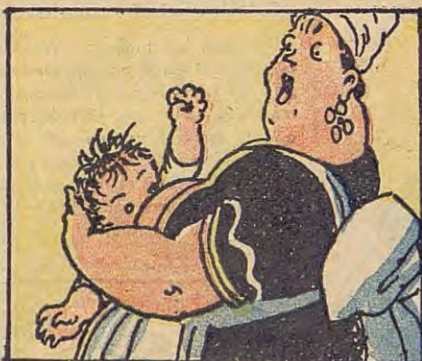
Quan va neixè el bon minyó, tothom deia: — Que bufól

El dolent de nit i dia a tots, plorant, avorria.

Més tard, el bon minyonet mama poquet a poquet.

L'altre, que per res té mida vinga mossegar la didal!

A mida que va creixent; el bo posa enteniment.

I al dolent, de dia en dia, li creix la dolenteria.

Qui a anà a estudi té afició? No cal dirho: el bon minyó.

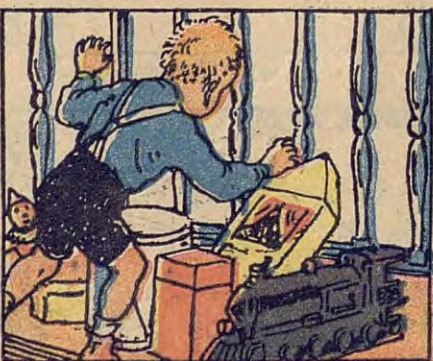
Car l'altre apendre no vol més que de jugà a futbol.

L'Angel de la Guarda, és clar! amb el bon noi sol anar.

I el dolent va acompanyat del dimoni forquellat.

També pels Reis, les joguines, són pel bo... ja ho endevines!

I al qui no ha estat bon minyó, xurriaques i carbó.

(Acabarà)